نگاه بیرون

چرا آمریکا میانجی اصلی را به میدان فرستاد

THE CHRISTIAN SCIENCE MONITOR

ترجمه: محمد حاج‌محمدی

● وزارت امور خارجه آمریکا دیپلمات شماره ۲ خود را به گفت‌وگوی ناگهانی با مقامات برجسته ایرانی در ژنو اعزام کرده است. این گواهی بر نگرانی روبه‌رشد دولت آمریکا از احتمال عدم موفقیت گفت‌وگوهای بین‌المللی بر سر تعدیل برنامه هسته‌ای ایران است. با نزدیک‌شدن به ضرب‌الاجل ۲۰ جولای برای رسیدن به یک توافق جامع با ایران، «ویلیام برنز» قائم‌مقام وزیر خارجه آمریکا به‌همراه دو مقام ارشد دیگر ایالات‌متحده -«وندی شرمن» معاون وزیر امور خارجه در امور سیاسی و «جک سالیوان» مشاور «جو بایدن» معاون رییس‌جمهوری- به گفت‌وگوی دو روزه با مقامات ایرانی پیوسته‌اند. با توجه به اینکه مذاکرات بین ایران و شش قدرت جهانی هفته آینده از سر گرفته می‌شود، خبر گفت‌وگوی مستقیم ایران و آمریکا (روزهای دوشنبه و سه‌شنبه) بسیار غافلگیرکننده بود. حضور «برنز» در مذاکرات این هفته نشان از حساس‌بودن آن دارد. این برنز بود که مذاکرات سری با مقامات ایرانی در سال ۲۰۱۳ را به‌پیش برد. مذاکراتی که زمینه را برای رسیدن به توافق اولیه در نوامبر گذشته بین ایران و قدرت‌های جهانی فراهم کرد. اساس پیام برنز به ایران در مذاکرات سری این بود: «آمریکا برنامه هسته‌ای ایران و تا حدودی غنی‌سازی داخلی را قبول خواهد کرد مشروط بر اینکه جامعه بین‌الملل بتواند با اطمینان تایید کند که ایران نمی‌تواند به سلاح هسته‌ای دست یابد.» این مذاکره شرایط لازم برای یک توافق اولیه شش‌ماهه برای مذاکره بر سر رسیدن به توافق جامع هسته‌ای را فراهم کرد. شرمن هیات آمریکایی مذاکره با ایران را رهبری می‌کند و سالیوان نیز عضو بخشی از گفت‌وگوهای سری سال گذشته بوده است. به نظر می‌آید تنها یک‌ماه مانده به ضرب‌الاجل ۲۰ جولای، مذاکرات با مشکل روبه‌رو شده است. چراکه ایران ظاهرا بر خواسته‌های خود برای رسیدن به توافق جامع افزوده است، این در حالی است که اتخاذ هرگونه موضع سخت‌تری از جانب ایران باعث تحریک کنگره آمریکا برای اعمال فشار جهت تحریم‌های بیشتر علیه ایران خواهد شد.

ادامه در صفحه ۶

بوی گاز در مذاکرات تهران- آنکارا پیچید

اردوغان: انشاءالله به توافق می‌رسیم

علی ذهابی، خبرنگار اعزامی به آنکارا: سفر رییس‌جمهوری به همراه بلندپایه‌ترین مقامات ایرانی به ترکیه دو پیام روشن داشت، افزایش حجم مبادلات مالی تهران و آنکارا و رسیدن به موضعی مشترک برای بازگرداندن امنیت و پایان خشونت‌ها در سوریه.

هر چند به نظر می‌رسد هدف اول برای دو کشور بسیار مهم‌تر و البته دست‌یافتنی‌تر است و این یعنی توسعه بازار منابع نفت و گاز کشورمان. بازاری که در سایه تحریم‌ها در سال‌های اخیر آسیب جدی دیده است. تحریم‌هایی که نخست‌وزیر ترکیه درباره آن می‌گوید مانع توسعه بیشتر مبادلات مالی میان دو کشور شده است. رجب طیب‌اردوغان در نشست عالی راهبردی دوجانبه که در اولین روز حضور هیات ایرانی در ترکیه برگزار شد ابراز امیدواری کرد که بتواند از فضایی که از روی‌کارآمدن حسن روحانی ایجاد شده است دو کشور بتوانند روابط اقتصادی خود را بیش از پیش توسعه دهند. از سوی دیگر پرسش خبرنگار ترک درباره خرید گاز ارزان از روحانی و پاسخ نخست‌وزیر ترکیه به پرسشی که از او پرسیده نشده بود، نشان از آن داشت که این موضوع یکی از محورهای مهم گفت‌وگوها در سفر دو روزه رییس‌جمهوری کشورمان به آنکارا بوده است. چنانکه رجب طیب‌اردوغان در این‌باره گفت که «انشاءالله بر سر خرید گاز با ایران به توافق می‌رسیم.»

هرچند حسن روحانی درباره خرید گاز ارزان تاکید کرد که تعیین قیمت انرژی سازوکار مخصوص به خودش را دارد و باید به طور کارشناسی این موضوع مورد ارزیابی قرار گیرد. بیژن نامدارزنگنه وزیر نفت در پاسخ به پرسش «شرق» درباره اینکه آیا می‌توان گفت محوری‌ترین موضوع مذاکرات اخیر ایران و ترکیه بحث بر سر تامین «انرژی» ترکیه از سوی ایران بوده است، گفت: «بله، بحث انرژی موضوع محوری در این مذاکرات بوده است.» اما او ترجیح داد توضیحی درباره احتمال دستیابی دو کشور به یک توافق جامع برای انتقال گاز ایران به اروپا از طریق ترکیه ندهد. موضوعی که اکبر ترکان مشاور ارشد رییس‌جمهوری درباره آن به «شرق» گفت: «در مذاکرات اخیر اشاراتی هم به بحث احداث خط لوله برای انتقال گاز ایران به اروپا از طریق ترکیه شد.»

ترکان در پاسخ به این پرسش که آیا دو کشور برای نهایی‌شدن این قرارداد منتظر نتیجه مذاکرات هسته‌ای ایران و ۱+۵ خواهند ماند، گفت: «خیر، ما منتظر نتیجه مذاکرات هسته‌ای نیستیم. چون این موضوع مستقل از مذاکرات است و هیچ ارتباطی به آن ندارد.» او افزود: «توافق بر سر احداث خط لوله گاز و انتقال آن از طریق ترکیه به اروپا کاری زمان‌بر است.» مشاور ارشد رییس‌جمهوری همچنین گفت: «ایران در حال حاضر مذاکرات با ۱+۵ را کاملا قوی پیش می‌برد و خوشبختانه خوب هم پیش می‌رود و ما در این زمینه نگرانی نداریم.»

حال باید دید گام بعدی دو کشور پس از اجرای توافقنامه‌ها و تفاهمنامه‌های دوجانبه چه خواهد بود. آیا فضای صمیمی و پرامید مذاکرات اخیر، تهران و آنکارا را به سوی رسیدن به افق ۳۰میلیارددلار مبادلات مالی خواهد رساند. گفتنی است سطح این مبادلات در حال حاضر ۱۵میلیارددلار است که از دلایل مهم آن تحریم‌های گسترده غرب علیه ایران در سال‌های اخیر بوده است. هرچند نخست‌وزیر ترکیه عنوان کرده که نشست شورایعالی راهبردی دوجانبه میان دو کشور بسیار مفید و مثمرثمر بوده است. او ایران و ترکیه را همسایگان قدیمی دانسته که عمر روابطشان بیش از عمر خیلی از کشورهای منطقه است.

اردوغان همچنین گفت که حجم ارتباطات دو کشور از زمانی که ما بر سر کار آمدیم ۱۰برابر شده است و هدف ما این است که این رقم افزایش یابد. در همین باره رییس‌جمهوری کشورمان هم عنوان کرد که دو کشور در مسیری جدید گام گذاشته‌اند. حسن روحانی گفت که دو کشور مصمم هستند به‌عنوان دو شریک و دو کشور قدرت‌مند در اهداف تجاری سرمایه‌گذاری علمی و فرهنگی و مسایل منطقه‌ای و بین‌المللی به همکاری‌های خود ادامه دهند. روحانی گفت که تصمیم دو کشور بر ارتقای حجم روابط در زمینه انرژی است.

سوریه چالش یا فرصت

و اما سوریه، یکی از مهم‌ترین موضوعات سیاسی در مذاکرات دوجانبه میان رهبران ایران و ترکیه. به نظر می‌رسد بحث بر سر موضوع ثبات، امنیت و صلح در سوریه بیش از آنچه عنوان شده وقت‌گیر بوده است. رییس‌جمهوری کشورمان پس از دیدار با سران ترکیه با بیان اینکه در مورد مسایل منطقه‌ای بحث شد، گفت: «هدف دو کشور یکسان است و در راهبرد در مورد عراق، سوریه و کشورهای شمال آفریقا با هم مشترکات بسیار زیادی داریم.» او افزود: «دو کشور بر راه پایان‌دادن به خشونت‌ها در سوریه مصمم هستند چون همان کشورهایی که این گروه‌های افراطی را ایجاد کردند یا در مقابلشان سکوت کردند امروز پشیمانند یا پشیمان خواهند شد.» رییس‌جمهوری تاکید کرد که مطمئنا همکاری دو کشور برای مبارزه با افراطی‌گری مهم و تاثیرگذار خواهد بود و در این زمینه وزرای خارجه دو کشور نقش مهمی خواهند داشت و ما تاکید کردیم که وزرای خارجه‌مان به مذاکراتشان ادامه دهند.

محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه کشورمان روز دوشنبه در حاشیه دیدار سران ایران و ترکیه در مقر نخست‌وزیری در آنکارا درباره اینکه آیا این شانس وجود دارد که ایران و ترکیه بر سر حل مساله سوریه به اشتراکاتی برسند به «شرق» گفته بود: «ما اشتراکاتی داریم، اختلافاتی هم داریم. اشتراکات زیادی داریم من جمله ضرورت پایان‌یافتن درگیری در سوریه، ضرورت احترام به تمامیت ارضی در سوریه، ضرورت اتمام جنگ و درگیری در سوریه و البته اختلاف‌نظرهایی هم با هم داریم و به همین جهت با هم گفت‌وگو می‌کنیم.» حسن روحانی عصر روز گذشته با استقبال علی اکبر ولایتی، مشاور بین‌الملل مقام معظم رهبری و اسحاق جهانگیری معاون اول رییس‌جمهوری به تهران بازگشت.

رییس‌جمهوری در جمع ایرانیان مقیم ترکیه:

صاحب واقعی ایران، ملت ایران است

پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری: رییس‌جمهوری دیروز در دیدار ایرانیان مقیم ترکیه گفت: «باید قبول کنیم که صاحب واقعی ایران ملت ایران است.» او با بیان اینکه «دولت‌ها متولی خوبی برای بخش‌های اقتصادی و فرهنگی نیستند» افزود: «البته وقتی این حرف را درباره فرهنگ در ایران بیان می‌کنیم، عده‌ای از همه طرف فریاد می‌کشند؛ البته شاید بنده فرهنگ را طور دیگری معنا می‌کنم، فرهنگ یعنی همان چیزی که مردم با آن زندگی می‌کنند و متعلق به مردم است.» روحانی ادامه داد: «البته دولت باید در بخش‌هایی، از فعالیت‌های فرهنگی حمایت و زمینه را برای تولید کالای فرهنگی مهیا کند اما یک دیوان شعر خوب، هرگز به سفارش دولت و با صرف هر میزان پول تولید نخواهد شد.» او همچنین در نشست تجار و بازرگانان ایران و ترکیه که در محل اتاق‌های بورس آنکارا با حضور ریاست‌جمهوری ترکیه برگزار شد، گفت: «دولت جدید ایران مصمم به رفع مشکلات از جمله تحریم‌های ناروایی است که علیه کشور ما صورت گرفته و با منطق و مذاکره و استدلال کنار میز مذاکره برای حل‌وفصل نهایی تلاش می‌کند. در این راستا با توافق ژنو گام اول را برداشته‌ایم و به دنیا نشان داده‌ایم که به‌دنبال انرژی هسته‌ای صلح‌آمیز هستیم.» روحانی همچنین نسبت به توافق با گروه ۱+۵ ابراز امیدواری کرد.

الو شرق ۸۸۶۴۰۲۶۰

sharghline@sharghdaily.ir

پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

● خبر مربوط به قطع درختان کهنسال کهور در جلو دانشگاه دریایی خرمشهر که توسط یکی از هموطنان دلسوز بیان شد بسیار تاسفبار است. چه خوب بود که دیه یا مجازاتی از قبیل کاشتن ۱۰درخت در ازای قطع یک درخت برای عاملان این کار در نظر گرفته شود.

● متاسفانه روزی دوبار در شهرک بعثت مهندس زراعی کرج قطعی برق داریم و کسی هم پاسخ درستی نمی‌دهد. و جالب اینجاست اداره برق برای چند روز دیرکرد در پرداخت قبوض فورا اخطار فوری برق می‌دهد.

● بنده یک کارگر ساده هستم. سال گذشته مبلغ ۳۲هزار و امسال مبلغ ۵۲ هزارتومان بابت بیمه تامین اجتماعی به‌طور ماهانه پرداخت می‌کنم. می‌خواهم از ریاست محترم بیمه تامین اجتماعی سوال کنم دلیل افزایش ۶۳درصدی حق بیمه ما کارگران ساختمانی چیست؟ آیا ایشان از رکود بازار کار در بخش ساختمان اطلاعی دارند که به‌راحتی تا این میزان حق بیمه را افزایش داده‌اند؟

سماوات

● ایستگاه شرکت واحد خیابان دامپزشکی بعد از ۲۱متری جی ابتدای کوچه شهدا و تمام محله‌های تهران هیچ تجهیزاتی ولو اندک برای تسهیل رفت‌وآمد عزیزان ویلچرسوار ما ندارند. مگر خرج احداث یک جک بالابر برقی چقدر است؟ با کمتر از یک‌میلیون‌تومان می‌توان این دوستان معلول را از عذاب پیاده و سوارشدن از اتوبوس‌های شرکت واحد نجات داد. ما اهالی محل حاضریم بودجه‌اش را تامین کنیم. پول از ما کار از شما.

مهدی‌سبزعلی

● از روزنامه «شرق» عاجزانه درخواست دارم فکری به حال ما مستاجران بکنند. یک کارشناس در بنگاه‌ها بگذارند تا صاحبخانه‌ها هر طور که دلشان می‌خواهد کرایه‌ها را افزایش ندهند.

● بهسازی راه‌های روستایی مراغه را دریابید. شش‌سال است پروژه راه روستایی بلبل _اورتاقشلاق و جهانگیر به‌کندی شروع شده ولی هنوز تمام نشده است. چرا دولت به روستاها توجهی ندارد؟ گناه ما روستایی‌ها چیست؟ باید همه به شهر مهاجرت کنیم؟

یک‌روستایی

● به وزارت صنایع دولت تدبیر و امید پیشنهاد می‌شود که برای تنظیم بازار خودروهای لوکس و نیز کاهش قیمت‌ها، واردات خودروهای خارجی با حجم بالاتر از ۲۵۰۰سی‌سی را در مقابل صادرات غیر نفتی آزاد نماید تا هم صادرکنندگان تشویق شوند و هم درآمد مالیاتی دولت افزایش یابد.

سام کاویانی از ساری